

VỀ CHUYẾN VIẾNG THĂM TÂY BAN NHA CỦA GIÁO HOÀNG BENEDICTO XVI

Trong hai ngày 6 và 7 tháng 11 năm 2010 Giáo hoàng Benedicto XVI đã thực hiện chuyến viếng thăm Tây Ban Nha. Đây là chuyến tông du nước ngoài lần thứ 18 của Ngài và là lần thứ hai Ngài tới Tây Ban Nha với tư cách là Giáo hoàng. Trước đó, vào tháng Bảy năm 2006, Giáo hoàng Benedicto XVI đã tới Valencia nhân Đại hội Gia đình Thế giới lần thứ V. Chuyến tông du thứ ba của Ngài tới Tây Ban Nha sẽ được thực hiện vào tháng Tám năm 2011 khi Ngài tới Madrid nhân ngày Quốc tế Giới trẻ. Trong chuyến viếng thăm lần thứ hai tới Tây Ban Nha Giáo hoàng Benedicto XVI đã đến thăm mục vụ Tổng giáo phận Santiago de Compostela, viếng và dâng Thánh lễ tại Đền Thánh Giacôbê nhân Năm Thánh đang được cử hành tại đây; thăm mục vụ Tổng Giáo phận Barcelona và cung hiến Thánh đường Sagrada Familia (Đền thờ Thánh Gia), tác phẩm nghệ thuật kiến trúc lừng danh của kiến trúc sư Antoni Gaudi. Theo Linh mục Federico Lombardi, Giám đốc Văn phòng Báo chí Tòa Thánh Vatican, đây là chuyến tông du “mang ý nghĩa mục vụ cao độ”, một “chuyến đi rất được mong đợi”. Cũng theo người phát ngôn của Tòa Thánh Vatican, Linh mục F. Lombardi, chuyến đi này được tổ chức rất đơn giản và không có những khoản chi đặc biệt nào⁽¹⁾.

Theo Radio Vatican, Tây Ban Nha là đất nước có truyền thống Công giáo, nhưng trong những năm qua có nhiều người bỏ đạo, đồng thời giữa hàng giám mục Công giáo và chính quyền diễn ra sự xung đột gay gắt về việc chính quyền thông qua luật cho phép phá thai và hôn nhân đồng tính. Những vấn đề này từ nhiều năm qua đã đẩy Giáo hội Công giáo vào thế đối lập với một bộ phận dư luận và gây ra hàng loạt cuộc biểu tình và vấn đề gia đình vốn đã là nguyên nhân gây ra mối xung đột giữa Hội đồng Giám mục Tây Ban Nha và Chính phủ của Thủ tướng Zapatero⁽²⁾. Theo Linh mục F. Lombardi, trong chuyến đi này, Giáo hoàng Benedicto XVI sẽ khích lệ các Giám mục Tây Ban Nha, vốn đã được báo động, hãy vững vàng trước bước ngoặt của trào lưu tục hóa hiện nay. Ngài cũng phát đi thông điệp tố cáo chủ nghĩa tương đối và chủ nghĩa thế tục đang xói mòn cả Châu Âu và ưu tư về một Châu Âu đang đánh mất kí ức tôn giáo của mình và nay Tây Ban Nha cũng đang đi vào chiều hướng ấy⁽³⁾.

1. Văn phòng Báo chí Tòa Thánh giới thiệu chuyến viếng thăm Tây Ban Nha của Đức Thánh Cha Bê-nê-đi-cô XVI, WHĐ (30.10.2010).

2. Trước chuyến thăm Tây Ban Nha của Đức Thánh Cha Bê-nê-đi-cô XVI, WHĐ (5.11.2010).

3. Trước chuyến thăm Tây Ban Nha của Đức Thánh Cha Bê-nê-đi-cô XVI, WHĐ (5.11.2010).

11g 30 ngày 6-11-2010 khi đặt chân xuống sân bay quốc tế Santiago de Compostela, Giáo hoàng Benedicto XVI đã được Thái tử Filipe và Công nương Ortiz thay mặt nhà vua Tây Ban Nha, Juan Carlos, cùng Tổng Giám mục Julian Barrio, Tổng Giáo phận Santiago de Compostela, các hồng y, giám mục thuộc Hội đồng Giám mục Tây Ban Nha long trọng đón tiếp. Theo chính quyền thành phố Santiago de Compostela, có khoảng 200 ngàn người đón tiếp Giáo hoàng Benedicto XVI khi Ngài tới thăm thành phố này. Con số này nhiều hơn gấp đôi số dân địa phương, do có nhiều người hành hương đến từ các nơi ở miền Galicia, vùng Tây Bắc Tây Ban Nha và nước láng giềng Bồ Đào Nha. Do quảng trường Obradoiro, nơi cử hành Thánh lễ chiều ngày 6-11-2010 của Giáo hoàng Benedicto XVI chỉ chứa được khoảng 8 ngàn người nên 10 màn hình khổng lồ đã được bố trí ở một số nơi trong thành phố để người hành hương có thể theo dõi sự kiện này.

Để giữ an ninh trật tự, chính quyền thành phố đã huy động 4.600 cảnh sát quốc gia, 1.200 cảnh sát thành phố và 5.000 tình nguyện viên. Theo Tòa Tổng Giám mục Santiago de Compostela, đồng tế với Giáo hoàng Benedicto XVI trong Thánh lễ này gồm có 9 hồng y, 15 tổng giám mục, hàng trăm giám mục và gần 600 linh mục thuộc Tổng giáo phận Santiago de Compostela. 1.200 nhà báo đã đăng kí tham gia theo dõi và tường thuật về cuộc viếng thăm của Giáo hoàng tại thành phố này⁽⁴⁾.

Thành phố Santiago de Compostela có 93 ngàn dân. Đây là thành phố gốc Celtic. Tên thành phố bắt nguồn từ truyền thuyết “cánh đồng sao”, tương truyền ở đó có ngôi sao xuất hiện chỉ nơi cất giữ hài cốt Thánh

Giacôbê. Ngài tử đạo và được chôn cất tại Giêrusalem, nhưng được đưa tới Santiago de Compostela một cách lạ lùng. Tại nơi tìm thấy hài cốt của Ngài, vua vùng Asturia và Galizia là Alfonso II đã cho xây dựng một nhà thờ vào năm 813 và giao cho các đan sĩ dòng Biển Đức (Benedicto) trông coi. Năm 997 nhà thờ cũng như thành phố này đã bị tàn phá bởi đạo binh Islam giáo của Al Manssur, nhưng được vua Bermudo II cho xây dựng lại và trở thành nơi hành hương nổi tiếng thứ ba sau Giêrusalem và Roma. Các lễ nghi và lộ trình hành hương được thiết định và lập ra cả một đạo binh Thánh Giacôbê để bảo vệ tín đồ hành hương. Phong trào hành hương đến Thánh Giacôbê và Santiago de Compostela lan tràn khắp Châu Âu cho tới thế kỉ XVI thì suy giảm. Năm 1952 phong trào này được khôi phục lại theo sáng kiến của một số trí thức Công giáo và Lộ trình hành hương Santiago de Compostela đã được thành lập. Năm 1985 thành phố và Lộ trình hành hương Santiago de Compostela đã được UNESCO của Liên Hợp Quốc công nhận là “Di sản của nhân loại” và năm 1993 thành phố này đã cử hành năm Thánh Giacôbê.

Hiện tại, Tổng giáo phận Santiago de Compostela rộng hơn 8.500 km², dân số 1,3 triệu người, trong đó 92% là người Công giáo với 1.069 giáo xứ và 3 điểm truyền giáo, 593 linh mục triều, 203 linh mục dòng, 301 nam tu sĩ, 1090 nữ tu sĩ, 4 phó tế và 25 đại chủng sinh. Giáo hội Công giáo tại đây điều hành 849 cơ sở giáo dục và 17 trung tâm bác ái⁽⁵⁾.

4. Trần Đức Anh. *Gần 200 ngàn người sẽ đón tiếp Đức Thánh Cha tại Santiago de Compostela*. Vietcatholic News (6 Nov 2010).

5. Linh Tiến Khải. *Đức Thánh Cha Biển Đức XVI viếng thăm Santiago de Compostela Tây Ban Nha*. Vietcatholic News, (06 Nov 2010).

Đáp lời chào mừng của Thái tử Tây Ban Nha, Giáo hoàng Benedicto XVI đã cảm ơn và nói rõ mục đích của chuyến tông du này là để “củng cố đức tin cho anh em tôi” (X.Lc 22, 32) và gửi đến Tây Ban Nha cùng Châu Âu lời nhắc nhở đừng quên rằng, “diện mạo tinh thần Tây Ban Nha và Châu Âu in đậm dấu ấn không hề phai của Tin Mừng”. Ngài bày tỏ niềm vui được “đến thăm đất nước Tây Ban Nha, nơi đã sinh ra nhiều vị thánh lớn, là những đấng sáng lập dòng và là các thi sĩ lỗi lạc: Thánh Inhaxiô Loyola, Thánh Têrêxa Avila, Thánh Gioan Thánh giá, Thánh Phanxicô Xaviê và nhiều vị khác nữa”, một đất nước “được cả một di sản phong phú về các giá trị nhân văn và tinh thần dân dất. Tây Ban Nha cũng đang nỗ lực phát triển giữa những khó khăn và để cố gắng cống hiến sự liên đới của mình với cộng đồng quốc tế”⁽⁶⁾.

Khi đến thăm mục vụ Tổng Giáo phận Santiago de Compostela, viếng và dâng Thánh lễ tại Đền Thánh Giacôbê vào buổi chiều ngày 6/11/2010, Giáo hoàng Benedicto XVI tự coi mình là một người di hành hương “đồng hành với mọi người đến đây, lòng khát khao niềm tin vào Đức Kitô phục sinh”. Trọng tâm bài giảng Thánh lễ của Ngài hướng vào việc củng cố đức tin cho Tây Ban Nha và Châu Âu. Ngài nói: “Từ Đền Thánh này, khi gửi đi sứ điệp Tin Mừng ghi dấu ấn máu đào của hai tông đồ Phêrô và Giacôbê, tôi nhìn đến Châu Âu đã từng di hành hương đến Compostela. Châu Âu đang cần gì, đang sợ gì và đang ấp ủ hi vọng gì? Đây là sự đáp ứng đặc biệt và căn bản của Giáo hội dành cho Châu Âu trong suốt nửa thế kỷ qua đã dôn dáo đi tìm những vóc dáng và dự phóng mới? Phần đóng góp của Giáo hội tập trung vào điều đơn giản nhưng có ý nghĩa quyết định là: Có Thiên Chúa và chính Ngài cho chúng ta được sống. Chỉ có Ngài mới là tuyệt đối...”.

Giáo hoàng Benedicto XVI kêu gọi Tây Ban Nha và Châu Âu hãy mở lòng ra đón nhận Thiên Chúa và “hãy bước ra, đừng sợ đến gặp Chúa, hãy cộng tác với ơn Chúa mà ra tay làm việc vì phẩm giá con người...Châu Âu của khoa học và kỹ thuật, của văn minh và văn hóa, đồng thời cũng cần phải là Châu Âu mở ra cho Đấng Siêu việt và cho tình huynh đệ với các châu lục khác, mở ra cho Thiên Chúa hằng sống và chân thật từ con người đang sống và có thật”.

Kết thúc ngày làm việc thứ nhất, trước khi rời Santiago de Compostela đi Barcelona, thành phố cách đó 884 km, Giáo hoàng Benedicto XVI đã chào ông Mariano Rajoy Brey, Chủ tịch Đảng Nhân dân và là lãnh tụ khối đối lập cùng phu nhân. Tiếp đó Thái tử Filipe cùng phu nhân và các giới chức đạo, đời của Santiago de Compostela đã tiễn Giáo hoàng rời sân bay đi Barcelona. Ngài tới Barcelona vào lúc 21 giờ ngày 6-11-2010. Đón tiếp Giáo hoàng tại sân bay có Hồng y Luis Martinez Sistach, Tổng Giám mục Barcelona và giới chức đạo, đời của địa phương. Tuy chương trình chính thức của Giáo hoàng Benedicto XVI chỉ bắt đầu vào sáng Chúa Nhật 7-11-2010, nhưng nhiều nhóm bạn trẻ, các gia đình, tu sĩ nam nữ và linh mục đã tụ họp gần Tòa giám mục Barcelona, đọc kinh Mân Côi, hát Thánh ca để chào đón Ngài khi Ngài đến nghỉ đêm tại đây.

10 giờ sáng Chúa Nhật (7-11-2010) Giáo hoàng Benedicto XVI đã viếng thăm mục vụ Tổng giáo phận Barcelona và chủ tế Thánh lễ Cung hiến và phong tước hiệu

6. Những đoạn trích dẫn lời của Giáo hoàng Benedicto XVI tại Tây Ban Nha được trích theo Tin tổng hợp của WHĐ ngày 9.11.2010 với tiêu đề: *Đức Thánh Cha Bê-nê-đi-cô XVI viếng thăm Tây Ban Nha.*

Tiểu Vương cung Thánh đường cho nhà thờ Sagrada Familia (Đền thờ Thánh Gia).

Chỉ có 7 ngàn người được vào nhà thờ, còn 37 ngàn người khác có vé mời tham dự Thánh lễ từ các quảng trường bên ngoài. 800 ca viên thuộc 3 ca đoàn đảm nhận phần Thánh ca phục vụ cho Thánh lễ. Cùng với lực lượng an ninh có 2 ngàn tình nguyện viên giúp giữ gìn an ninh trật tự cho Thánh lễ này.

Trong bài giảng của mình, Giáo hoàng Benedicto XVI đã cảm ơn kiến trúc sư, công nhân, ân nhân và mọi tín hữu đã góp công góp của xây dựng ngôi nhà thờ lừng danh thế giới này. Ngài đặc biệt tôn vinh kiến trúc sư Antoni Gaudi (1852-1926), người đang được điều tra để phong chân phước. Ngài nói: "Tôi tớ Chúa Antoni Gaudi, một kiến trúc sư tài ba và là một Kitô hữu, đã bùng cháy ngọn đuốc đức tin đến tận cuối đời, đã sống trọn vẹn phẩm giá và rất mực khổ hạnh. Sự kiện cung hiến Thánh đường hôm nay, một cách nào đó, cũng là một cao điểm và sự khởi đầu cho lịch sử vùng Catalan này, đặc biệt kể từ cuối thế kỷ XIX, vốn đã từng cung cấp cho Giáo hội nhiều vị thánh và các đấng sáng lập dòng, các vị tử đạo và các nhà thơ". Giáo hoàng Benedicto XVI nhắc nhở mọi người về ý nghĩa của việc cung hiến Thánh đường Sagrada Familia. Ngài nói rằng, tác phẩm nghệ thuật này là "kết quả của thiên nhiên và nỗ lực không ngừng của trí tuệ con người... là một dấu hiệu hữu hình của Thiên Chúa vô hình, những ngọn tháp này vươn cao để vinh danh Chúa, các chóp nhọn cho thấy cái tuyệt đối của ánh sáng và nói lên Đấng là Ánh Sáng, Cao Cả và Diễm Lệ".

Trung tâm sứ điệp mà Giáo hoàng Benedicto XVI muốn gửi đến Tây Ban Nha qua việc cung hiến Thánh đường

Sagrada Familia là vấn đề gia đình mà những giá trị của định chế gia đình do Chúa lập ra (hôn nhân giữa nam và nữ, một vợ một chồng, bảo vệ sự sống từ lúc mới thụ thai, v.v...) đang bị chối từ tại đất nước giàu truyền thống Kitô giáo này. Ngài nói: "Ngày nay các điều kiện sống đã biến đổi sâu sắc và cùng với những thay đổi đó đã có biết bao tiến bộ trong các lĩnh vực kỹ thuật, xã hội và văn hóa. Nhưng chúng ta không thể hài lòng với những tiến bộ này. Chúng phải đi đôi với sự thăng tiến về đạo đức, như sự quan tâm, bảo vệ và hỗ trợ cho gia đình, vì tình yêu quảng đại và bền vững giữa người nam và người nữ là khuôn khổ hữu hiệu và nền tảng của cuộc sống con người trong việc mang thai, sinh sản và trưởng thành cho đến khi chết". Giáo hoàng Benedicto XVI nhấn mạnh: "Giáo hội chống lại mọi hình thức chối bỏ sự sống cho con người và cổ vũ trật tự tự nhiên trong khuôn khổ định chế gia đình".

So với chuyến tông du Anh quốc trước đó của Giáo hoàng Benedicto XVI chuyến đi lần này thật ngắn ngủi, vắn vắn chỉ diễn ra trong hai ngày, nhưng mục đích của chuyến đi đã được thực hiện một cách trọn vẹn. Ngài đã nói với Tây Ban Nha và cả Châu Âu đang trong quá trình thế tục hóa mạnh mẽ cần củng cố sức mạnh gốc rễ Kitô giáo của mình. Tây Ban Nha và Châu Âu không chỉ biết lo lắng cho các nhu cầu vật chất của con người mà cũng cần lo lắng cho các nhu cầu đạo đức xã hội, tinh thần và tôn giáo. Trước khi kết thúc chuyến tông du và trở lại Roma, Giáo hoàng Benedicto XVI đã tới thăm Trung tâm Bác ái xã hội Chúa Hải Đồng tại Barcelona./.

Tuấn Linh